

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De staatssecretaris van
Volksgezondheid, Welzijn en Sport
drs. M.J. van Rijn
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

datum 8 november 2012
faxnummer 06 - 18609322
e-mail voorlichting@rechtspraak.nl
uw kenmerk DJ/PS-3123267
cc Minister van Veiligheid en Justitie
bijlage(n) 1
onderwerp Advies conceptwetsvoorstel Wet houdende regels voor een gemeentelijke verantwoordelijkheid voor ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij psychische, psychosociale of gedragsproblemen van de jeugdige en opvoedingsproblemen (Jeugdwet).

t (070) 361 97 23
f (070) 361 97 46
www.rechtspraak.nl

Geachte heer Van Rijn,

Bij brief van 18 juli 2012 met opgemeld kenmerk verzocht uw ambtsvoorganger, mede namens de minister van Veiligheid en Justitie, de Raad voor de rechtspraak (de “**Raad**”) te adviseren over het conceptwetsvoorstel tot Wet houdende regels voor een gemeentelijke verantwoordelijkheid voor ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij psychische, psychosociale of gedragsproblemen van de jeugdige en opvoedingsproblemen, aan te halen als: Jeugdwet (het “**Wetsvoorstel**”).

Het Wetsvoorstel voorziet in een decentralisatie van alle ondersteuning, hulp en zorg voor jeugd en ouders naar gemeenten, zowel bestuurlijk als financieel. Met deze stelselwijziging krijgen zij volgens de Memorie van Toelichting (“**MvT**”) de verantwoordelijkheid om integraal jeugdbeleid te voeren en maatwerk te bieden: afgestemd op de lokale situatie en uitgaand van de individuele behoeften en het eigen probleemoplossend vermogen van de jeugdige, zijn ouders en sociale omgeving. Door de verantwoordelijkheid voor een positief opvoed- en opgroei-klimaat, preventie, vroegsignalering tot en met de (zware) gespecialiseerde zorg en de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering bij gemeenten te leggen, wordt het volgens de MvT makkelijker verbindingen te leggen tussen zorg, onderwijs, werk en inkomen, sport en veiligheid. Concreet komt het Wetsvoorstel erop neer dat de reeds bestaande verantwoordelijkheid van de gemeenten met betrekking tot jeugdigen wordt uitgebreid met de provinciale (geïndiceerde) jeugdzorg, de gesloten jeugdzorg, geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-ggz), zorg voor jeugdigen met een licht verstandelijke beperking (jeugd-lvb), ggz in het kader van het jeugdstrafrecht (forensische zorg), jeugdbescherming en

jeugdreclassering. Met het Wetsvoorstel worden andere wetten gewijzigd danwel ingetrokken (onder andere BW, WjZ, Sr, AWBZ, Zvw, Wmo).

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 2 van 17

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

Advies

Hoofdpijnen van het advies

Het advies komt op hoofdpijnen op het volgende neer:

- De Raad onderschrijft het doel van het Wetsvoorstel: meer aandacht voor preventie, meer samenhang.
- Met de betrekking tot de concrete uitwerking van dit doel in het Wetsvoorstel staat de Raad positief tegenover een aantal onderdelen van het Wetsvoorstel, zoals de introductie van de voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdzorg, de mogelijkheid voor de officier van justitie om een machtiging gesloten jeugdzorg te verzoeken en de kwaliteitseisen die aan de gecertificeerde instellingen zullen worden gesteld.
- Een aantal andere onderdelen geven echter aanleiding tot grote zorg. Het Wetsvoorstel bevat onvoldoende waarborgen dat rechterlijke beslissingen met betrekking tot jeugdigen tijdig en op een kwalitatief goed niveau ten uitvoer worden gelegd. Verder is de systematiek van het Wetsvoorstel onduidelijk en is de rechtsbescherming onvoldoende geregeld. Het vereiste van toestemming door ouders en minderjarige voor een jeugdbeschermingsmaatregel is in strijd met het gedwongen karakter daarvan. Daarnaast bevat het Wetsvoorstel veel redactionele onjuistheden.
- Het een en ander brengt de Raad tot het advies het Wetsvoorstel niet in de voorliggende vorm aan de Tweede Kamer aan te bieden.

1. Opmerkingen

1.1 algemeen

Onvoldoende waarborgen voor goede tenuitvoerlegging rechterlijke beslissingen

Het Wetsvoorstel biedt een kader waarbinnen gemeenten gedwongen hulp moet gaan uitvoeren. Zij hebben daarbij een grote beleidsvrijheid om eigen financiële en principiële afwegingen te maken. De instellingen die deze hulp moeten gaan uitvoeren dienen gecertificeerd te zijn.

Een aantal essentiële zaken die ook voor de Rechtspraak van belang zijn, is nog niet in het Wetsvoorstel geregeld, te weten:

- de wijze van inbedding van de jeugdbescherming en van de jeugd-ggz in het stelsel;

---

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 3 van 17

- de vormgeving van een geïntegreerd meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling;
- de speciale randvoorwaarden die volgens de MvT zullen worden gesteld aan de jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- een koppeling tussen de te stellen kwaliteitseisen aan de instellingen en de financiering;
- waarborgen voor een eenduidig landelijk beleid.

Door deze lacunes is naar mening van de Raad onvoldoende gewaarborgd dat rechterlijke beslissingen met betrekking tot jeugdigen tijdig en op kwalitatief goed niveau ten uitvoer worden gelegd. Dat is niet alleen ongewenst voor de betreffende jeugdigen en de samenleving in het algemeen, maar levert ook risico's op voor de acceptatie van deze beslissingen, het gezag van de rechter en officier van justitie en voor de rechtseenheid en rechtszekerheid. De grote verschillen tussen gemeenten waartoe het Wetsvoorstel ruimte biedt zijn bovendien ook niet te rijmen met het recent ingezette beleid om te werken met een uniform aanbod van landelijk erkende interventies.

Bemoeienis college

De bemoeienis van het college met de gecertificeerde instelling die gedwongen maatregelen gaat uitvoeren is niet duidelijk. Zie hiervoor bijvoorbeeld artikel 6.1.8 van het Wetsvoorstel: Ingeval een gecertificeerde instelling de ondertoezichtstelling van een jeugdige uitoefent, kan het college de kinderrechter verzoeken een machtiging, spoedmachtiging of een voorwaardelijke machtiging uithuisplaatsing voor verblijf in gesloten jeugdzorg te verlenen. De Raad vraagt zich af of het de bedoeling is dat het college zich mengt in de uitvoering van de ondertoezichtstelling door de gecertificeerde instelling die de ondertoezichtstelling uitoefent, en adviseert dit in de MvT te verduidelijken.

Verder is het volgens de MvT van groot belang dat de gecertificeerde instelling "per casus" in overleg treedt met de gemeente over de in te zetten hulp. Dit lijkt erg omslachtig en tijdrovend. Niet duidelijk is waarom die instelling, die op grond van de certificering de expertise heeft, niet zelf kan bepalen wat noodzakelijk is en soms snel moet gebeuren. Evenmin is duidelijk of de gecertificeerde instelling zelf mag beslissen over terugmelding van de maatregel hulp en steun naar de officier van justitie of dat het college daar een rol in heeft. Hier lijkt uit het oog verloren te zijn dat het de officier van justitie is die landelijk beleid maakt met betrekking tot het naleven van voorwaarden uit een strafrechtelijk kader. De Raad adviseert ook dit in de MvT te verduidelijken.

Kansen en risico's decentralisatie

De decentrale gedachte achter het Wetsvoorstel biedt kansen, zeker voor de afstemming van vrijwillige hulp, maar de Raad ziet veel risico's, in het bijzonder voor het gedwongen kader. Zelfs indien er tussen gemeenten samenwerkingsverbanden ontstaan dan nog is het aantal gebieden dat zal ontstaan vele malen groter dan het huidige aantal provincies. De vraag is of in al deze nieuwe gebieden wel een zorgaanbod zal zijn voor jeugdigen die door de rechter uithuisgeplaatst worden bij pleegouders, een accommodatie van een zorgaanbieder, een AWBZ-instelling dan wel een gesloten jeugdzorginstelling. Grote zorg bestaat er over het aanbod van specialistische jeugdzorg, zoals de zorg voor jongeren met psychiatrische problematiek en jongeren met een verstandelijke beperking. Het lijkt niet realistisch dat hierin op zoveel plaatsen kan worden voorzien. De grote professionele deskundigheid die hiervoor noodzakelijk is, lijkt beter te realiseren via grotere samenwerkingsverbanden.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 4 van 17

Het toenemende aantal gebieden kan ook leiden tot grote(re) afstemmingsproblematiek bij de uitvoering van gedwongen maatregelen en daarmee tot minder kwaliteit. Bijvoorbeeld wanneer een jeugdige en/of diens wettelijk vertegenwoordiger verhuist. Thans vindt overdracht plaats wanneer wordt verhuisd naar een andere provincie. Na inwerkingtreding van het Wetsvoorstel zal overdracht dienen plaats te vinden wanneer naar een andere gemeente wordt verhuisd. In het bijzonder de mensen die zorg mijden lopen hierdoor meer risico verstoken te blijven van hulp die voor hen of hun kinderen noodzakelijk wordt geacht. Deze overdrachtproblemen zullen ook de uitvoering van jeugdreclassering belemmeren.

In het voorgestelde stelsel worden geen instellingen geborgd. De landelijk werkende instellingen, zoals Nidos, de William Schrikker Groep, het Leger des Heils en Stichting Gereformeerd Jeugdwelzijn, gaan, voor wat betreft de jeugdbescherming- en jeugdreclasseringtaken, mee in de decentralisatie. Hier dreigt een groot verlies aan bijzondere expertise voor zeer specifieke doelgroepen waarmee de rechtspraak te maken heeft en de Raad adviseert die expertise te borgen om het risico op kwaliteitsverlies te voorkomen.

In dit verband wordt ook het belang benadrukt van behoud van de expertise van de Raad voor de kinderscherming, de instelling die zorg draagt voor onafhankelijk onderzoek naar de vraag of een maatregel van kinderscherming noodzakelijk is en die als onafhankelijke deskundige de rechter adviseert over de belangen van de minderjarigen in verzoekschriften op grond van Boek 1 BW. De Raad voor de kinderscherming is bovendien de enige professionele instantie die zowel civielrechtelijke als strafrechtelijke informatie over een minderjarige heeft. Voor de gewenste integrale aanpak van problemen van een jongere is dit overzicht over de twee rechtsgebieden van groot belang.

De leerplichtambtenaar en de Jeugd Gezondheid Zorg lijken geen rol te hebben gekregen in het Wetsvoorstel terwijl zij zich namens de gemeente in het bijzonder bezighouden met jeugdigen. Zij zijn bij uitstek degenen zijn die opvoed- en opgroei problemen in een vroeg stadium kunnen signaleren. Het zou een meerwaarde zijn als in het kader van het Wetsvoorstel de lijnen tussen de diverse instanties en overleggen in het voorveld korter en beter afgestemd zouden worden.

1.2 Systematiek van het wettelijk stelsel

De consequenties die de Jeugdwet met zich meebrengt voor andere wettelijke bepalingen, zoals het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv), de Wet op de jeugdzorg (Wjz), en met name de koppeling met betrekking tot de bepalingen uit boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW), zijn niet (voldoende) zichtbaar in (hoofdstuk 11 van) het Wetsvoorstel. Hierdoor zijn de verhoudingen ten opzichte van zowel de andere wettelijke bepalingen als ten opzichte van de overige instanties onduidelijk.

Bepalingen met betrekking tot machtiging gesloten jeugdzorg bij voorkeur in BW

Met betrekking tot de systematiek van de wet adviseert de Raad met klem om de bepalingen omtrent de machtiging gesloten jeugdzorg, artikel 6.1.1 tot en met 6.1.15 van het Wetsvoorstel, over te hevelen naar boek 1 BW. De Raad is van oordeel dat het systematisch logischer is om alle bepalingen

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 5 van 17

betreffende de diverse soorten machtigingen uithuisplaatsing in één en dezelfde wet op te nemen en niet verspreid over het BW en de Jeugdwet.

Relatie met andere wetgevingstrajecten

Opvallend is dat in het Wetsvoorstel niet wordt gerefereerd aan de Wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, de wet op de jeugdzorg en de Pleegkinderenwet in verband met herziening van de maatregelen van kindbescherming (wet Verbetering kindbeschermingsmaatregelen, 32 015). Deze wet met betrekking tot verbetering van de kindbeschermingsmaatregelen loopt qua wetgevingstraject in tijd deels samen en de inwerkingtreding ervan lijkt steeds meer op te schuiven naar 1 januari 2015. Beide wetgevingstrajecten lijken los van elkaar vorm te hebben gekregen, terwijl gelet op de inhoudelijke samenhang vervlechting dan wel kruisbestuiving voor de hand had gelegen. Dit geeft aanleiding tot de volgende vragen:

- Hoe verhoudt het college zich tot de bepalingen omtrent de ondertoezichtstelling?
- Kan het college straks ook (zelfstandig) om een (verlenging van de) ondertoezichtstelling verzoeken?
- Hoe verhoudt deze bevoegdheid voor het college zich tot de rol van de burgemeester in het aanhangige wetsvoorstel Verbetering kindbeschermingsmaatregelen, waarbij de burgemeester via de Raad voor de Kinderbescherming om een ondertoezichtstelling kan verzoeken?

Een belangrijke vraag is verder hoe het Wetsvoorstel zich in het algemeen verhoudt tot het genoemde wetsvoorstel Verbetering kindbeschermingsmaatregelen. De nieuwe kindbeschermingsmaatregelen staan meer in het teken van overheidsingrijpen en controle,² terwijl het Wetsvoorstel meer in het teken staat van preventie, eigen kracht, het delegeren van verantwoordelijkheden. In het Wetsvoorstel worden bovendien de nieuwe terminologie uit de wet Verbetering kindbeschermingsmaatregelen en de huidige terminologie van het BW door elkaar gebruikt. De Raad adviseert om het Wetsvoorstel aan te passen en af te stemmen op de wet Verbetering kindbeschermingsmaatregelen en de verhouding tussen de wetten te verduidelijken.

Voorts is de vraag of het Wetsvoorstel is afgestemd met het wetsvoorstel Verbetering positie pleegouders (32529) en het Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg. Evenmin is duidelijk of het BW dusdanig gewijzigd wordt dat de verwijzingen naar de bepalingen in de Wjz worden verwijderd, danwel aangepast naar het Wetsvoorstel.

Samenloop van maatregelen

De (niet verplichte) Jeugd GGZ gaat over naar de gemeenten, terwijl de (verplichte) BOPZ voorlopig nog onder de AWBZ blijft vallen. Dit leidt ertoe dat, totdat ook dit wettelijk zal worden gewijzigd, samenloop van maatregelen blijft bestaan. Een eenduidige regeling is voor de praktijk van groot belang³. De Raad adviseert het Wetsvoorstel aan te passen en te komen tot een harmonisatie van deze regelgeving.

---

² Eerder een verplichte maatregel mogelijk door middel van de introductie van de maatregel van opgroeiondersteuning, eerder overgaan tot gezagsbeëindiging, (gedeeltelijke) gezagsoverdracht.

³ Journaal Ggz en recht, Nieuwsbrief voor de psychiatrie, verstandelijk gehandicaptenzorg en psychogeriatric, nummer 5, augustus 2012, jaargang 8, pag. 105-109: “*De juiste rechtspositie voor Justin.*”

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 6 van 17

Toestemmingsvereiste

In het Wetsvoorstel is bepaald dat jeugdhulp slechts wordt verleend indien daarvoor toestemming is gegeven door de jeugdige en/of zijn ouder (artikel 4.1.8). Volgens de definitie van artikel 1.1 wordt onder jeugdhulp onder ander verstaan de ondersteuning, hulp en zorg die verleend wordt in het kader van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering. De artikelsgewijze MvT bij artikel 4.1.9 – bedoeld zal worden op artikel 4.1.8 – gaat hier nader op in en vermeldt dat indien de vereiste toestemming ontbreekt, in het kader van een ondertoezichtstelling eventueel een schriftelijke aanwijzing kan worden gegeven om te bewerkstelligen dat de jeugdhulp alsnog wordt aanvaard.

De Raad is van oordeel dat sprake is van strijd met de systematiek van het gedwongen kader wanneer de jeugdige en/of zijn ouder(s) bij een door de kinderrechter opgelegde kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering toestemming voor de gedwongen jeugdhulp dienen te geven. Dit zal leiden tot onwerkbaar situaties. Wanneer de kinderrechter bijvoorbeeld een ondertoezichtstelling oplegt en de jeugdige en/of zijn ouder(s) geen toestemming verlenen, zal de gecertificeerde instelling die de ondertoezichtstelling uitvoert een schriftelijke aanwijzing aan de jeugdige en/of zijn ouder(s) dienen te geven. Tegen deze schriftelijke aanwijzing kunnen de jeugdige en/of zijn ouder(s) in beroep bij de kinderrechter. Gedurende deze gehele periode zal de jeugdhulp, waarvan de kinderrechter reeds bij oplegging van de maatregel heeft geoordeeld dat deze noodzakelijk is, niet kunnen aanvangen. Het is inherent aan gedwongen jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdstrafzaken dat er maatregelen kunnen worden opgelegd waarmee de jeugdige en/of zijn ouder(s) niet instemmen. De daarmee botsende regelgeving zal moeten worden aangepast.

De Raad adviseert dan ook dringend om de toestemming in het kader van de gedwongen jeugdhulp uit het Wetsvoorstel te halen en op te nemen dat in die gevallen waarin de rechter heeft geoordeeld dat een bepaalde vorm van verblijf dan wel hulp noodzakelijk is, dit verblijf of deze hulp wordt uitgevoerd ongeacht of de ouders of jeugdige daarmee instemmen. De Raad adviseert om dit tevens te regelen in het kader van een machtiging uithuisplaatsing voor verblijf in een AWBZ-instelling en de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (Wgbo).

1.3 Rechtsbescherming

De rechtsbescherming is in het Wetsvoorstel nog niet, danwel onvoldoende geregeld.

Algemeen

Het stelsel van rechtsbescherming in het Wetsvoorstel is – net als in de huidige situatie – ondoorzichtig. Het verbaast dat in deze omvangrijke wetgevingsoperatie niet direct een stroomlijning van de rechtsbescherming is opgenomen. De Raad is van mening dat het de voorkeur verdient om zaken die voortvloeien uit het Wetsvoorstel bij één gespecialiseerde rechter onder te brengen en hierop één procesrecht van toepassing te verklaren. Dit voorkomt verwarring over de juiste rechtsingang en het procesrecht dat van toepassing is. De Raad verzoekt u te bezien of het Wetsvoorstel in de hiervoor genoemde zin kan worden aangepast. Mocht dit niet mogelijk zijn dan is het wenselijk dat in de MvT uitgelegd wordt waarom gekozen is voor het stelsel van rechtsbescherming zoals daarin opgenomen.

Een praktijkvoorbeeld: samenloop van de WGBO, OTS met uithuisplaatsing en de Bopz in een AWBZ-zorginstelling”.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 7 van 17

Verleningsbeslissing

De verleningsbeslissing vervangt het huidige indicatiebesluit voor de niet vrij toegankelijke vormen van ondersteuning voor de jeugdige of ouder binnen de gemeente. Uit het Wetsvoorstel, noch uit de MvT blijkt dat de wetgever heeft gekozen voor een ander stelsel van rechtsbescherming dan dat geldt onder de Wjz. In de MvT staat expliciet dat tegen deze verleningsbeslissing in beginsel bezwaar en beroep open staat voor betrokkene. Eveneens wordt in de toelichting aangegeven dat tegen een besluit (van noodzakelijkheid van het verblijf) van het college geen bezwaar en beroep openstaat in de zin van de Awb. Reden hiervoor is “ dat tegen de machtiging van de kinderrechter hoger beroep bij het Hof open staat. Dit besluit staat, net als het geval was bij het indicatiebesluit van bureau jeugdzorg, op de bijlage bij de Awb als besluit waartegen bezwaar en beroep is uitgezonderd.”

Uit het voorgaande lijkt te volgen dat onder de “kinderrechter” in de MvT de civiele rechter verstaan moet worden en onder de “rechter” de bestuursrechter. Zonder meer duidelijk is dit echter niet. De Raad wijst er nadrukkelijk op dat de intentie van de wetgever die uit de toelichting blijkt ook moet worden vastgelegd in de wettekst zelf.

Een bepaling zoals thans opgenomen in artikel 5 lid 5 Wjz ontbreekt in het Wetsvoorstel. Als dit niet wordt aangepast heeft dit tot gevolg dat tegen deze besluiten de ‘gewone’ rechtsgang bij de bestuursrechter openstaat en de zaak niet wordt voorgelegd aan de kinderrechter. Ook moet de bijlage (de zogenaamde negatieve lijst) bij de Awb, onderdeel H, onder 3 (in samenhang met artikel 8:5 van de Awb) worden aangepast. Wanneer dit niet gebeurt, zal tegen een besluit van het college de weg van bezwaar en beroep openstaan. Dit zal leiden tot een verzwaring van de werklast van de bestuursrechter.

Hoger beroep

Niet duidelijk is of hoger beroep openstaat tegen de beslissing op een verzoek tot vervallen verklaren van een wijziging van het hulpverleningsplan en/of tot opnemings bij een voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdzorg. De Raad acht het gewenst dat dit duidelijk wordt aangegeven.

Aanbevelingen werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg

Door de parlementaire werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg is onderzoek gedaan naar en een analyse gemaakt van de oorzaken van de problemen in de jeugdzorg en is gekomen tot een gezamenlijke visie op verbeteringen in de jeugdzorg. Een van de aanbevelingen van de werkgroep is dat de indicatiestelling in het vrijwillige kader dient te worden afgeschaft (MvT). Teneinde de bureaucratisering in te perken is reeds bij nota van wijziging van 6 mei 2010 in het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de jeugdzorg in verband met het herstel van enige wetstechnische gebreken en andere wijzigingen van ondergeschikte aard (31 977) het voorstel opgenomen om de duur van de zorg uit het indicatiebesluit te schrappen. Dit wetsvoorstel is niet controversieel verklaard en is gereed voor plenaire behandeling in de Tweede Kamer.

In het gedwongen kader toetst de kinderrechter het verzoekschrift tot machtiging uithuisplaatsing op grond van de inhoudelijke wettelijke criteria van het BW. Het verdient aanbeveling nader te overwegen of de verplichting om bij de aanvraag tot een machtiging uithuisplaatsing tevens een indicatiebesluit over te leggen, achterwege kan blijven. Dit zal de druk bij met name de administraties van de verzoekende instantie en de gerechten kunnen verminderen.

Klachtrecht voor de gesloten jeugdzorg

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 8 van 17

De Raad wijst erop dat het klachtrecht voor de gesloten jeugdzorg slechts zeer summier geregeld is in vergelijking met de regeling voor beklag en beroep in de justitiële jeugdinrichtingen, terwijl – hoewel vanuit een ander juridisch kader – in beide gevallen sprake is van vrijheidsbeneming. Uit het oogpunt van rechtsbescherming en rechtsgelijkheid wordt hiervoor aandacht gevraagd en aanbevolen de regelingen meer te harmoniseren.

1.4 Gesloten jeugdzorg

Hierboven is al aanbevolen de bepalingen omtrent de gesloten jeugdzorg over te hevelen naar het BW. De Raad onderschrijft de introductie van de officier van justitie als verzoekende partij. Dit past in het systeem van de wet waarbij de officier van justitie thans al kan verzoeken om een ondertoezichtstelling en een machtiging uithuisplaatsing (behoudens gesloten jeugdzorg). Bovendien zal dit tot meer maatwerk leiden ten aanzien van jeugdigen bij wie zowel sprake is van verdenking van een strafbaar feit als van opgroei- en/of opvoedingsproblematiek.

De Raad ziet graag dat alsnog uitdrukkelijk wordt geregeld of de machtiging gesloten jeugdzorg wel of niet vervalt na drie maanden niet tenuitvoerlegging, gelet op de onduidelijkheid hieromtrent die ook thans bestaat en leidt tot verschillende beslissingen in de praktijk.

De spoedmachtiging gesloten jeugdzorg.

Artikel 6.1.3 lid 3 van het Wetsvoorstel bepaalt dat ook bij een spoedmachtiging gesloten jeugdzorg een verklaring van een gedragswetenschapper die de jeugdige met het oog daarop kort tevoren heeft onderzocht dient te worden overgelegd, tenzij onderzoek feitelijk onmogelijk is. Het criterium “feitelijk onmogelijk” levert in de praktijk problemen op. Soms is het onderzoek feitelijk wel mogelijk, maar niet wenselijk, bijvoorbeeld gelet op het risico van onttrekking door de jeugdige.

De vraag is wanneer precies bij een spoedmachtiging de verklaring van de gedragswetenschapper dient te worden overgelegd: is dat op het moment van indiening van het spoedverzoek, ook wanneer dit middenin de nacht en/of het weekend plaatsvindt, of bij de behandeling van het verzoek ter zitting? Denk bijvoorbeeld aan de casus van een weggelopen minderjarig meisje dat slachtoffer is van een loverboy en midden in de nacht door de politie in een hotelkamer met oudere mannen wordt aangetroffen. De Raad acht het gewenst dat het Wetsvoorstel op dit punt nader wordt geconcretiseerd en toegelicht.

De Raad vindt het positief dat in de Wetsvoorstel is verduidelijkt dat een spoedmachtiging gesloten jeugdzorg aanstands kan worden gegeven, indien de behandeling niet kan worden afgewacht zonder onmiddellijk en ernstig gevaar voor de minderjarige (art. 6.1.10 lid 2 jo artikel 800 lid 3 RV).

De vraag is of horen binnen veertien dagen snel genoeg is, mede gelet op Europeesrechtelijke aspecten, het vrijheidsbenemende karakter van de maatregel en in vergelijking met het strafrechtelijk kader waarbij verdachten maximaal na drie dagen voorlopige hechtenis door een rechter-commissaris worden gehoord.

De Raad ziet voorts graag dat de termijn voor de voorlopige ondertoezichtstelling en de spoedmachtiging op elkaar af worden gestemd zodat het aantal zittingen kan worden beperkt.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 9 van 17

De voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdzorg

Het Wetsvoorstel introduceert de voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdzorg. De Raad onderschrijft de introductie van deze voorwaardelijke machtiging. De voorwaardelijke machtiging zal leiden naar een meer gefaseerde begeleiding en teruggeleiding naar buiten de instelling.

Wel zijn enkel vragen gerezen:

- Wie controleert of de jeugdige de gestelde voorwaarden in het kader van de voorwaardelijke machtiging naleeft? (het college, de gecertificeerde instelling of de jeugdhulpaanbieder?)
- Bestaat hierbij onderscheid tussen de situatie dat de voorwaardelijke machtiging is verleend in het gedwongen kader van een ondertoezichtstelling of dat deze is verleend met instemming van de wettelijke vertegenwoordiger van de jeugdige?

Artikel 6.1.7 regelt dat de kinderrechter op verzoek van de wettelijke vertegenwoordiger of de jeugdige de beslissing van de jeugdhulpaanbieder tot wijziging van het hulpverleningsplan (artikel 6.1.5 lid 1) en tot opnemering (artikel 6.1.6 lid 1 en 2) geheel of gedeeltelijk vervallen kan verklaren. De Raad acht het vanuit de vereiste rechtsbescherming noodzakelijk dat deze gang naar de kinderrechter openstaat. Dit kan echter wel tot een verhoging van de werklast leiden. In het kader van deze bepaling is de vraag of een raadsman aan de jeugdige wordt toegevoegd en of tegen de beslissing van de kinderrechter op voornoemde verzoeken hoger beroep open staat? (Zie ook onder 6. Rechtsbescherming).

1.5 Privacy en gegevensverwerking

Meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling

De Raad constateert dat in artikel 2 lid 2 sub b staat vermeld dat de onderzoeksfunctie van het meldpunt slechts geldt ten aanzien van kindermishandeling en niet ten aanzien van huiselijk geweld. Het meldpunt dient ingevolge lid 2 sub d en e wel de ernst van het huiselijk geweld te beoordelen en waar nodig politie en overige hulpinstanties in kennis te stellen. De Raad vraagt zich af op grond waarvan zij deze belangenafweging kunnen maken als zij geen onderzoeksfunctie hebben ten aanzien van huiselijk geweld.

Leeftijdsgrenzen

De Raad adviseert dat de diverse leeftijdsgrenzen voor een jeugdige in het Wetsvoorstel niet consequent worden gehanteerd.

In paragraaf 7.1. wordt voor de melding aan de Verwijsindex de jeugdige gedefinieerd als de persoon die de leeftijd van 23 jaren nog niet bereikt heeft. Deze leeftijdsgrens geldt enkel voor die paragraaf. In paragraaf 7.2 wordt het gebruik van het burgerservicenummer, dat leidend is voor de melding aan de VIR, nader uitgewerkt. Nu dit in een andere paragraaf staat opgenomen geldt hiervoor de oorspronkelijke definitie van de jeugdige als de persoon die de leeftijd van 18 jaren nog niet heeft bereikt. Dit brengt een discrepantie in het gebruik en de melding aan de Verwijsindex met zich mee.

De Raad adviseert het Wetsvoorstel te controleren op het gebruik van de leeftijdsgrenzen en daar waar nodig te corrigeren.

Privacy en dossier

a. Inzage door betrokkene

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 10 van 17

De Raad constateert dat artikel 7.3.3 en 7.3.4 beiden handelen over de inzage door betrokkene. De laatste volzin van artikel 7.3.3 en 7.3.4 lid 3 zijn van overeenkomstige strekking. De Raad adviseert in het kader van transparantie deze artikelen samen te voegen.

b. *Gegevensverstrekking aan derden*

De Raad constateert dat artikel 7.3.5 en artikel 7.3.11 beiden handelen over de verstrekking aan derden. De Raad adviseert in het kader van transparantie deze artikelen samen te voegen.

c. *Geheimhoudingsplicht*

In de MvT wordt bij het doorbreken van de geheimhoudingsplicht gewezen op het beroep op overmacht met een verwijzing naar artikel 6:75 BW. Dit artikel handelt over verbintenissenrecht en specifiek over de niet toerekening van een tekortkoming aan een schuldenaar. De Raad ziet de vergelijking van de jeugdzorg met dit artikel niet. De Raad adviseert het begrip overmacht uit te werken naar aanleiding van de jurisprudentie over het doorbreken van de geheimhoudingsplicht op basis van het zogenaamde “conflict van plichten”.

Beleidsinformatie

In artikel 7.4.1. lid 2 wordt aan het College de mogelijkheid geboden gegevens te verwerken wanneer dit nodig is ten behoeve van een samenhangend gemeentelijk “jeugdbeleid”. Dit wordt nader uitgewerkt in artikel 7.4.4.

De Raad vraagt zich af hoe deze bepalingen zich verhouden tot de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en andere aanverwante regelgeving. Op grond van artikel 7 Wbp mogen persoonsgegevens slechts voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld. Een verdere verwerking dient in ieder geval een verenigbaar doel te kennen.

De Raad constateert dat aan het college in het Wetsvoorstel een grotere mogelijkheid wordt geboden om bijzondere persoonsgegevens als gezondheids- en strafrechtelijke gegevens te verwerken ten behoeve van beleidsinformatie dan dat in andere bijzondere regelgeving als de Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst is geregeld.

De Raad adviseert om de gegevensverwerking door het College nogmaals te bezien en daar waar nodig het wetsvoorstel aan te passen conform aanverwante regelgeving.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 11 van 17

1.6 Vervoer en verblijf van een jeugdige in het kader van een machtiging gesloten jeugdzorg

De Raad heeft al eerder, op 25 februari 2011 geadviseerd omtrent een soortgelijke wettelijke bepaling ten aanzien van het vervoer en verblijf van een jeugdige in het kader van een machtiging gesloten jeugdzorg en benadrukt wederom met klem dat met de invoering van deze regeling niet dient te worden gewacht op de inwerkingtreding van de Jeugdwet, maar dat dit zo spoedig mogelijk dient te gebeuren omdat er thans voor deze categorie jongeren geen titel voor vervoer en (gedwongen) verblijf in de gerechten is.

2. Werklast

Het Wetsvoorstel heeft gevolgen voor de werklast van de Rechtspraak. Deze bestaat uit de toename van het aantal zaken dat aan de Rechtspraak wordt voorgelegd.

De verwachte toename van het aantal zaken is gebaseerd op de volgende onderdelen van het Wetsvoorstel:

- (1) De bepaling dat ouders en minderjarigen boven de 12 toestemming moeten geven voor jeugdhulp bij een OTS. De verwachting is dat dit leidt tot een toenemend aantal schriftelijke aanwijzingen van de gezinsvoogd en daarmee samenhangend een toename van het aantal bezwaren daartegen door middel van een verzoekschrift tot vervallenverklaring van deze aanwijzing op basis van artikel 1:259 BW. Wij schatten dat gemiddeld per ondertoezichtstelling één verzoekschrift tot vervallenverklaring zal worden ingediend. Uitgaande van een aantal lopende OTS'en van 40.000 (Bron: Rijksbegroting - Cijfers bureau Jeugdzorg.) komt dit al neer op 40.000 extra verzoekschriften.
- (2) Artikel 1.1,2 van het Wetsvoorstel laat onduidelijkheid over de groep mensen die een verzoek bij de rechtbank mogen indienen: "onder ouders wordt mede begrepen de stiefouders of anderen die een jeugdige als behorend tot hun gezin verzorgen en opvoeden, met uitzondering van pleegouders." Komt aan laatstgenoemde categorie ouders hiermee dezelfde rechten toe als aan de juridische ouders, zoals aangemerkt worden als belanghebbende, het doen van verzoeken en het instellen van hoger beroep? Indien dit het geval is, zal dit leiden tot een toename van het aantal zaken.
- (3) De kring van geadresseerden die afschriften van beschikkingen moeten krijgen wordt uitgebreid. Dit leidt tot een toename van administratieve handelingen voor de gerechten. Overigens dienen aan die kring nog te worden toegevoegd de de verzoeker en de raadsman van de jeugdige.

Indien het Wetsvoorstel in zijn huidige vorm in werking treedt wordt de toename van het aantal zaken met betrekking tot ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing (zaakscategorie 203) geschat op circa 40.000 per jaar. In totaal gaat het om een bedrag van €9.440.402 euro extra kosten per jaar.

De Raad maakt een voorbehoud ten aanzien van extra kosten die zullen ontstaan indien de rechtsbescherming niet in overeenstemming wordt gebracht met de huidige regeling.

Er van uitgaande dat het ontbreken van een wettelijke regeling een omissie is en dat de wet zal worden aangepast geldt hiervoor het volgende:

- Indien de wet wordt aangepast aan de huidige regeling wordt er geen verandering in werklast voorzien.
- Indien dit niet gebeurt zijn de consequenties aanzienlijk omdat dan een grote stijging in zaken bij de bestuursrechter wordt verwacht.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 12 van 17

Slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het uiteindelijke Wetsvoorstel, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het Staatsblad.

Hoogachtend,

mr. F.W.H. van den Emster
Voorzitter

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 13 van 17

Bijlage 1

Overige vragen en opmerkingen (algemeen, artikelsgewijs, redactioneel)

- Met betrekking tot hoofdstuk 1: Definities en reikwijdte

Artikel 1.1 lid 1

- De definitie van gecertificeerde instelling, mede in verhouding tot de definitie van jeugdhulpverlener: De gecertificeerde instelling voert een kindbeschermingsmaatregel, jeugdreclassering of gesloten jeugdhulp uit, met uitsluiting van het verlenen van jeugdhulp. De jeugdhulpverlener is een natuurlijke persoon die solistisch, beroepsmatig jeugdhulp verleent onder verantwoordelijkheid van het college. Hoe verhoudt dit zich tot elkaar? Wordt de gecertificeerde instelling een soort “casemanager” die bijvoorbeeld jeugdreclassering inkoopt? De verwachting is dat dit zal leiden tot meer bureaucratiesing, afstemmingsproblematiek en een vertraging van het aanbieden van de noodzakelijke hulp aan de jeugdige.

Voorts ontbreekt in de definitie van gecertificeerde instelling vastlegging van wat het daarin bedoelde certificaat is; er zou moeten staan: “... certificaat of voorlopig certificaat als bedoeld in artikel 3.2 van deze wet”;

- De definitie van jeugdige: Het lijkt er op dat meerderjarigen onder de 18 jaar (door huwelijk of meerderjarigverklaring) wel onder de nieuwe Jeugdwet moeten gaan vallen, terwijl deze personen niet onder toezichtgesteld kunnen worden. Hoe verhoudt zich dat met de gesloten jeugdzorg?;

- De definitie van jeugdreclassering: Wat wordt bedoeld met “de stichting” in deze bepaling? Dient de Beginselenwet Justitiële Jeugdinrichtingen ook te worden aangepast?

- De definitie van kindbeschermingsmaatregelen: De voogdij is geen kindbeschermingsmaatregel in het systeem van het jeugdrecht, maar een vorm van gezag over minderjarigen. De definitie van kindbeschermingsmaatregelen sluit dus niet aan bij de algemeen gebruikte definitie. Dit geeft risico's van verwarring, de definitie dient te worden aangepast aan de terminologie van het BW.;

- De definitie van matige tot diep verstandelijke beperking: Moet aan de onder a, b en c genoemde voorwaarden worden voldaan of is het hetzij a hetzij b en c? Bovendien sluit de hoogte van het IQ zoals genoemd in deze bepaling van het Wetsvoorstel niet aan met de algemeen gehanteerde hoogtes. Het Wetsvoorstel spreekt over een “beneden gemiddelde intelligentie” bij een IQ van 50 of lager, terwijl bijvoorbeeld de William Schrikker Groep uitgaat van een “licht, matig of ernstige verstandelijke beperking” bij een IQ beneden de 70 en van een “zwakbegaafde jongere” bij een IQ tussen 70 en 85. Aanbevolen wordt de wetgeving af te stemmen op in wetenschap en praktijk gehanteerde indelingen.

- De definitie van pleegkinderen: is er in het Wetsvoorstel rekening gehouden met de Pleegkinderenwet en de wijzigingen daarin in het kader van de wet Verbetering kindbeschermingsmaatregelen en de wet Verbetering positie pleegouders?

Artikel 1.1 lid 2

Onder ouders wordt mede begrepen de stiefouders of anderen die een jeugdige als behorend tot hun gezin verzorgen en opvoeden, met uitzondering van pleegouders. Wordt met ouders de met het gezag belaste ouder(s) bedoeld? In het Wetsvoorstel is geen termijn opgenomen hoe lang iemand stiefouder dient te zijn of de jeugdige verzorgt en opvoedt alvorens te worden aangemerkt als “ouder”? Komt aan laatstgenoemde categorie ouders hiermee dezelfde rechten toe als aan de juridische ouders, zoals aangemerkt worden als belanghebbende, het doen van verzoeken en het instellen van hoger beroep? Indien dit het geval is, zal dit leiden tot een toename van de werklast.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 14 van 17

- In het Wetsvoorstel wordt de nieuwe terminologie uit de wet Verbetering kinderbeschermingsmaatregelen en de huidige terminologie door elkaar gebruikt (bijvoorbeeld: gezagsbeëindigende maatregel/ontheffing).

- Met betrekking tot hoofdstuk 2: De verantwoordelijkheid van de gemeente

Artikel 2.1

- Lid 3: Het college voert een samenhangend beleid en zorgt voor afstemming met onder meer politie en justitie. Sluit dit goed aan op de nieuwe Politiewet?

Artikel 2.2

Hoe verhoudt lid 1 sub c zich tot artikel 6.1.2 lid 5 en artikel 6.1.4 lid 3?

. lid 1 sub c “in het kader van een rechterlijke beslissing” dient te worden vervangen door “in het kader van een rechterlijke procedure” of “in het kader van een verzoekschriftprocedure”. Anders kan de kinderrechter geen machtiging verlenen zolang het college niet heeft bepaald dat de verzochte voorziening nodig is en zal het college pas bepalen dat een voorziening nodig is indien de rechter dit heeft beslist.

- Met betrekking tot hoofdstuk 4: Kwaliteit jeugdhulpaanbieder, gecertificeerde instelling en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling

Artikel 4.2.4

Blijkens de artikelsgewijze MvT valt onder gedragingen waarover geklaagd kan worden ook het nalaten en het innemen van standpunten of het nemen van beslissingen. Anders dan in de Wet op de jeugdzorg is deze uitbreiding niet in het Wetsvoorstel opgenomen. De vraag is of de AWB van toepassing is? De verhouding tussen het bezwaar tegen een aanwijzing en de klachtregeling in de wet Verbetering kinderbeschermingsmaatregelen wordt ook niet duidelijk.

De wijze van toetsing in bestuursrechtelijke zin door de kinderrechter van een besluit van Bureau Jeugdzorg of, onder de Jeugdwet van een besluit van de gemeente of gecertificeerde instelling, werpt veel vragen op. Onduidelijk is of de kinderrechter de schriftelijke aanwijzing ‘vol’ of ‘marginaal’ dient te toetsen. Afgaande op het arrest van de Hoge Raad d.d. 29-09-2003, LJN AF9715 dient de kinderrechter ‘vol’ te toetsen of de schriftelijke aanwijzing in het belang van de minderjarige is, maar is dit geen echte volle toets in bestuursrechtelijke zin. Hoewel dit onderwerp wellicht meer thuishoort bij de civiele kinderbeschermingsmaatregelen in boek 1 BW dan in een nieuwe Jeugdwet, beveelt de Raad aan dat de wetgever het toetsingskader concretiseert.

- Met betrekking tot hoofdstuk 5: Pleegzorg

Artikel 5.4 bepaalt dat de pleegzorgaanbieder een pleegcontract afsluit met de pleegouder voor de verzorging en opvoeding van de jeugdige. In de artikelsgewijze MvT bij dit artikel staat dat de aparte positie van pleegouder-voogden (een natuurlijk persoon die belast is met het gezag over de jeugdige) voor wat betreft de begeleiding door de pleegzorgaanbieder wordt opgeheven ten opzichte van pleegouders en netwerkpleegouders die niet het gezag over hun pleegkind uitoefenen. Dit is juridisch gezien onjuist. Zonder wettelijk kader (een ondertoezichtstelling), kan geen inmenging in het gezag plaatsvinden en hoeft de pleegouder-voogd geen overeenkomst te sluiten met de pleegzorgaanbieder en geen begeleiding te aanvaarden.

Meer in het algemeen vraagt de Raad zich af wat de verhouding is tussen de Jeugdwet en het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de jeugdzorg en Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, de

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 15 van 17

Algemene Kinderbijslagwet en de Wet Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen alsmede enige andere wetten in verband met de verbetering van de positie van pleegouders (verbetering positie pleegouders) (32529) en de regels die in dit wetsvoorstel worden gesteld met betrekking tot het pleegzorgcontract en de informatieverstrekking? Verzocht wordt dit in de toelichting op het Wetsvoorstel te verduidelijken.

- Met betrekking tot hoofdstuk 6: Gesloten jeugdhulp in het kader van ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen

Artikel 6.1.1

Het zogenaamde “18-plus artikel” wordt in het Wetsvoorstel in overeenstemming met de heersende jurisprudentie gewijzigd. In de praktijk wordt de kinderrechter nu echter ook geconfronteerd met 18-plussers die zelf (dus op vrijwillige basis) hun gesloten traject willen afmaken, maar dit van de accommodatie of Bureau Jeugdzorg louter mogen doen op basis van een machtiging tot uithuisplaatsing in een accommodatie voor gesloten jeugdzorg. Wellicht kan er een bepaling worden opgenomen waaruit volgt dat het de 18-plussers vrijstaat om op vrijwillige basis hun traject af te maken en kan geregeld worden dat dan de financiering in stand blijft.

Artikel 6.1.2

- Lid 1

Het begrip accommodatie uit de definitiebepaling artikel 1.1 lid 1 en artikel 6.1.2 lid 1 lijken niet goed op elkaar te zijn afgestemd. Dit dient te worden aangepast.

- Lid 2 sub b

Wie wordt bedoeld met “een stichting”? Dient dit te worden veranderd in de gecertificeerde instelling?

- Lid 5

Artikel 2.3 tweede en derde lid worden van overeenkomstige toepassing verklaard. Dat artikel ziet echter op het meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit lijkt dan ook een foutieve verwijzing.

- Lid 7

Ten aanzien van de volgorde van de verzoekers tot gesloten jeugdzorg bij een ondertoezichtstelling: indien de gecertificeerde instelling die de ondertoezichtstelling uitvoert het verzoek doet is het meest logisch om bij de opsomming van de verzoekers als eerste de gecertificeerde instelling op te nemen.

Artikel 6.1.3

Het eerste lid eindigt met, “ongeacht of hij er mee instemt”, waarmee volgens de artikelsgewijze MvT is beoogd te voorkomen dat jeugdigen die halverwege de plaatsing hun (aanvankelijke) instemming intrekken de accommodatie verlaten. Deze zinsnede schept verwarring. Het doet er immers niet toe of de jeugdige op enig moment met de plaatsing instemt. Bovendien is een dergelijke bepaling niet opgenomen voor de reguliere machtiging tot uithuisplaatsing, waardoor de indruk zou kunnen worden gewekt dat voor een dergelijke plaatsing wel instemming van de jeugdige is vereist.

Artikel 6.1.7 lid 3

Hierin staat “De deskundige verzoekt...” Wie wordt bedoeld met de deskundige? Dient dit te worden veranderd in het college? Bovendien loopt de zin niet en “ontvangt”, moet zijn “ontvangst”.

Artikel 6.1.8

- Lid 1

Hiervoor geldt dezelfde opmerking over de volgorde van verzoekers als onder artikel 6.1.2 lid 7

- Lid 2

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 16 van 17

In dit artikel wordt artikel 1:265k lid 1, 3 en 4 BW van overeenkomstige toepassing verklaard. In de artikelsgewijze MvT bij dit artikel wordt echter artikel 1:265b BW van overeenkomstige toepassing verklaard. Beide artikelen bestaan echter niet in de huidige wettekst. Welk artikel wordt bedoeld?

Artikel 6.1.10 lid 3

Het feit dat ambtshalve een last tot toevoeging van een raadsman aan de jeugdige wordt afgegeven betekent niet dat de jeugdige daarna niet zelf nog een andere advocaat kan uitkiezen. Dit leidt in de praktijk nogal eens tot verwarring. Ter verduidelijk zou de MvT hierop aangepast kunnen worden.

Artikel 6.1.12

Met betrekking tot de verzending van de beschikking wordt de gecertificeerde instelling niet genoemd. Dat is vreemd. In ieder geval zou de verzoeker een afschrift dienen te krijgen, wie dat ook is. Voorts is het wenselijk dat aan de raadsman van de jeugdige een afschrift van de beschikking wordt gestuurd. Daartegen is het niet nodig dat het college, de Raad voor de Kinderbescherming en de inspectie een afschrift van de beschikking ontvangen indien zij niet de verzoeker zijn. In elk geval is dat thans geen gebruik en indien ook steeds een afschrift aan laatstgenoemden dient te worden verstuurd, zal dit leiden tot een toename van de werklast en dus van de kosten.

Artikel 6.2.2

Dit artikel maakt het onder omstandigheden mogelijk dat een machtiging gesloten jeugdzorg ten uitvoer wordt gelegd in een justitiële jeugdinrichting. In de huidige regeling is deze bepaling (opgenomen in artikel 29k Wjz) min of meer een dode letter. De bedoeling uit de MvT komt ook nu niet voldoende tot uiting in de wettekst. De Raad doet de volgende voorstellen voor aanpassing van de bepaling:

Van toepassing maken op jeugdigen die op strafrechtelijke titel verblijven in de justitiële jeugdinrichting in plaats van op basis van een veroordeling;

Het vereiste van toestemming van de jeugdige en zijn ouders uit de bepaling schrappen;

Het zorginhoudelijke criterium, oftewel het belang van de jeugdige om langer in de justitiële jeugdinrichting te verblijven boven overplaatsing naar een gesloten jeugdzorginstelling, dient leidend te zijn. Dus indien het gelet op de bedreigde ontwikkeling van de jeugdige noodzakelijk is om zijn verblijf in de justitiële jeugdinrichting te laten voortduren is dat ook mogelijk in het kader van de machtiging gesloten.

In zijn algemeenheid bij hoofdstuk 6: soms komt de term “voorlopige machtiging” nog voor, welke machtiging in het nieuwe stelsel niet meer onder die benaming zal bestaan. Zij bijvoorbeeld de MvT 8.5, de artikelsgewijze MvT bij artikel 6.1.4.

- Met betrekking tot hoofdstuk 7: Gegevensverwerking en privacy

Artikel 7.3.9

In lid 2 van dit artikel wordt verwezen naar artikel 2.3 tweede lid en staat de zinsnede:

“Om een situatie van huiselijk geweld kindermishandeling te beëindigen of een redelijk vermoeden daar te onderzoeken.”

Het lijkt dat in deze zin een woord is weggefallen tussen “huiselijk geweld” en “kindermishandeling”.

Artikel 2.3 tweede lid stelt dat de onderzoekstaak zich uitsluitend uitstrekt tot het domein van kindermishandeling.

Artikel 7.2.2

De “d” in het woord “geweld” is in dit artikel weggefallen.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 8 november 2012
pagina 17 van 17

- Met betrekking tot hoofdstuk 8: Financiële bepalingen

Artikel 8.2.1

Blijkens de MvT kan een eigen bijdrage bij jeugdhulp in het vrijwillig kader worden opgelegd en in het gedwongen kader alleen bij uithuisplaatsing. Dat laatste is in overeenstemming met het huidige recht. Uit de wettekst blijkt dit echter niet. De tekst heeft het over een eigen bijdrage in de kosten van de geboden jeugdhulp. Die wordt ook geboden in het gedwongen kader. De wettekst verdient verduidelijking ten aanzien van dit punt. De tekst is vrijwel letterlijk overgenomen uit de Wet op de jeugdzorg, artikelen 69 ev. Blijkens Tekst en Commentaar bij deze artikelen kan een eigen bijdrage verschuldigd zijn zowel in het gedwongen als in het vrijwillig kader. In het huidige recht wordt de bijdrageplicht uitgewerkt in artikel 69 van het Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg. In die bepaling wordt alleen de vorm van zorg waarvoor een bijdrage verschuldigd is een tot gelding gebrachte aanspraak op verblijf.

Als het de bedoeling van de wetgever is geen verandering in de praktijk aan te brengen zal de wettekst veranderd dienen te worden.

De eigen bijdrage wordt vastgesteld en geïnd door een door de minister aan te wijzen rechtspersoon. In het kader van de Wet op de jeugdzorg is dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO). Het LBIO doet dat op basis van één maatregel van bestuur. In het toekomstige stelsel moet die organisatie dus overeenkomstig de verordeningen van alle gemeenten gaan incasseren.

In de Wet op de jeugdzorg is een invorderingsprocedure vastgelegd. Een dergelijke regeling ontbreekt in de Jeugdwet.

- Met betrekking tot hoofdstuk 11: Wijziging andere wetten

Bij de kop van hoofdstuk 11 staat “Wijziging andere wetten (intrekken *delen* Wjz, ...)” terwijl bij artikel 11.8 staat “De Wet op de jeugdzorg wordt ingetrokken.”

Artikel 11.6 A

Telkens dient de stichting als bedoeld in artikel 1 onder f van de Wet op de jeugdzorg vervangen te worden door de gecertificeerde instelling bedoeld in artikel X van het Wetsvoorstel. Er bestaat geen artikel X in het Wetsvoorstel, het juiste artikel nummer moet nog worden opgenomen.

Artikel 11.7 D

Lid 2 spreekt over de “gecertificeerde reclasseringsinstelling, als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet”. De definitiebepaling van het Wetsvoorstel kent deze gecertificeerde reclasseringsinstelling echter niet.